

Aliyyül Mürteda

Allahın arslanı ve Resûlullahın dâmâdı.

Halifeliği devrinde zuhur eden fesatçılarla mücadele ettiğinden, sükun ve huzur bulamamıştır. Hükümet idaresinde Hazret-i Ömer'in yolunu tutmuştur. Her işin emniyet ve istikamet dairesinde yapılmasına çalışır, halka şefkat gösterirdi. Her tarafta askeri birer merkez vücade getirmişti.

Hakkında bir kaç ayet-i kerime nazil olup, pek çok hadis-i şerifle medhedildi. Ehl-i sünnetin gözbebeği, evliyanın reisi, kerametler hazinesidir. Adalet, ilim, cömertlik, merhamet ve diğer yüksek faziletleri kendisinde toplamıştır. Peygamber efendimiz Hazret-i Ali'ye cömertlerin sultanı manasına Sultan-ül-eshiya buyurmuşlardır.

Buğday benizli, orta boylu, uzun gerdanlı, güler yüzlü, iri siyah gözlü, geniş göğüslü, iri yapılı ve sık sakallı görünüşe sahip olan Hazret-i Ali, ilim ve amel bakımından en yüksek derecede idi. Allah korkusundan devamlı ağlardı. Namaza durunca, alem alt-üst olsa, haberi olmazdı.

Hazret-i Ali'nin Hazret-i Fatıma'dan Hasan, Hüseyin ve Muhsin adında 3 erkek, Zeyneb ve Ümmü Gülsüm adında iki kızı olmuştur. Hazret-i Fatıma'dan sonra evlendiği hanımlarından 15 erkek, 16 kız çocuğu olmuştur.

Hazret-i Ali, fevkalade belîğ ve fasih konuşurdu. Peygamber efendimizden sonra, onun derecesinde belîğ hutbe okuyacak bir başkası yok idi. Arap lisanının ilk kaidelerini koyan odur. Bu sebeple Kur'an-ı kerimin lisanına herkesten çok aşına idi. Devamlı Peygamber efendimizin yanında bulunması ve onun feyizli nurlarına ilk kavuşanlardan olması sebebiyle Kur'an'ın hükümlerini en iyi bilen o idi. Tefsire dair birçok rivayetler bildirmiştir. Bilhassa ayetlerin iniş sebepleri konusunda birçok rivayetleri vardı. Bu konuda buyuruyor ki:

-Sorunuz, bana ne sorarsanız, size cevabını veririm. Allahın kitabını bana sorunuz. Vallahi bir ayet yoktur ki, ben onun gecede mi, gündüzde mi, kırdamı, dağda mı nazil olduğunu bilmiyeyim.

Bu sebeplerden dolayı, hakkında birçok rivayet olup, anlaşılması güç meselelerde, onun rivayeti tercih edilmiştir. Hacc-ı Ekber'in kurban bayramı olduğuna dair olan rivayeti gibi.

Hazret-i Ali, Ehl-i beytten olması sebebiyle, Peygamber efendimizin sünnetine herkesten daha fazla vakıftı. Bu hususta herkesin müracaat kapısıydı. Bizzat Resulullah efendimizden duyarak yazdığı bir hadis sahifesi vardı. Bu sahife, Sahifetü Ali bin Ebi Talib adıyla 1986'da yayınlanmıştır. Kendisinden 586 hadis-i şerif bildirilmiştir. Bunlardan 20 tanesi hem Buhari'de, hem de Müslim'de bulunur. Bundan başka 9 hadis-i şerif Buhari'de, 15 hadis Müslim'de, tamamı da Ahmed bin Hanbel'in Müsned adlı kitabında vardır.

Hazret-i Ali, Eshab-ı kiramın en büyük fıkıh alimlerindendi. Halledilemeyen mevzular ona havale edilirdi. Hatta Hazret-i Ömer buyurur ki:
-Şayet Hazret-i Ali olmasaydı, Ömer helak olurdu.

Fıkha dair bildirdiği hükümler, Mevsûatü Fıkhı Ali bin Ebi Talib adıyla yayınlanmıştır.

Hazret-i Ali'nin hikmetli sözleri birçok kitaplarda toplanmıştır. Bunlardan Emsalü İmam Ali, Gurer-ül-Hikem ve Dürer-ül-Kilem adlı eserler basılmıştır. Bu kitaplardaki sözlerinde Hazret-i Ali buyuruyor ki:

Affetmek fazîlettir. Kararlı olmak metâ'dır, sahip olunan maldır. Kararsız olmak ise zâyi olmaktır. Doğruluk emânet, yalancılık hıyânettir. İnsâf rahatlık, şer küstahlıktır. Emânete hıyânet etmemek, îmandandır, güler yüzlülük ihsândandır. Doğruluk kurtarır, yalan felâkete sürükler. Kanâat insanı zengin yapar, yerinde kullanılmayan zenginlik azdırır. Dünya aldatır, şehvet kandırır. Lezzet oyalar, nefsin arzuları alçaltır. Hased yıpratır, nefret çökertir.

Akıllı kimse, günâhlarını tövbe ile örtendir. Cömert, kötülük yapana iyilikle karşılık verendir.

İlim; güzel bir mîrâs, genel bir ni'mettir. İnsaf, ihtilâfı giderir, ülfeti getirir.

Adâlet; îmânın başıdır, ihsânın birleştiği noktadır ve îmânın en yüksek mertebesidir.

Âlim; sözü, işine uygun olandır. Âlim ilme doymaz.

Hikmet; akıllıların bahçesi, ermişlerin mesîresidir, gezinti yeridir.

Akıllı; şehvetten uzaklaşan, âhireti dünya ile değişmeyendir. Akıllı, yalnız ihtiyâcı kadar ve delille konuşur, sâdece âhiretinin ıslâhı için çalışır. Akıllı, günâhlardan sakınır, ayıplardan uzak durur. Cömertlik günâhları siler, kalblere sevgi eker.

Câhil; dayakla uslanmaz, nasîhatlerden payını almaz.

İlim; insanı akla götürür, kim ilim öğrenirse akıllanır. İlim; rûhu ihyâ eder, diriltir. Aklı aydınlatır, cehâleti öldürür.

Zulüm; ayakların kaymasına, ni'metin yok olmasına, milletlerin helâkine sebep olur.

Gerçek mü'minin sevgisi, kızması, birşeyi alması, yapması ve terki, hep Allah için olur.

Kâmil mü'min gizli şükür eder, belâya karşı sabır eder, ümîd hâlinde iken bile korkar.

Akıllı kimse, ibâdetle, nefsin arzusuna karşı gelendir. Câhil kimse, günâh işleyerek nefsin arzusuna uyandır.